บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัยในระยะที่ 3 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับสภาพของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของการจัดการศึกษาโดยครอบครัวจากกรณีศึกษาภาคใต้ ซึ่งสอดคล้องวัตถุประสงค์การวิจัยในข้อ 3 เพื่อศึกษาสภาพของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของการจัดการศึกษาโดยครอบครัวจากกรณีศึกษาภาคใต้ ในส่วนการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในระยะที่ 3 นี้ ผู้วิจัยได้นำ***ผลการวิจัยเชิงคุณภาพระยะที่ 1*** เกี่ยวกับบริบทในการจัดการศึกษาโดยครอบครัว และ***ผลการวิจัยเชิงคุณภาพระยะที่ 2*** เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาโดยครอบครัว มาใช้เป็นประเด็นสำหรับข้อคำถามในแบบสอบถาม แล้วได้ทำการปรับปรุงและพัฒนาร่วมกับข้อคำถามที่ปรับปรุงมาจากการเอกสารที่เกี่ยวข้องจนได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ของการจัดการศึกษาโดยครอบครัวในภาคใต้ เป็นข้อคำถามปลายเปิดเพื่อใช้การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณในระยะนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณ ในเรื่องสภาพของการจัดกระบวนการเรียนรู้การจัดการศึกษาโดยครอบครัวจากกรณีศึกษาภาคใต้ รวบรวมจากจำนวนครอบครัวที่จัดการศึกษาโดยครอบครัวทั้งหมดในภาคใต้ 25 ครอบครัว ในปีการศึกษา 2556 โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครอบครัวและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของการจัดการศึกษาโดยครอบครัวจากกรณีศึกษาภาคใต้ ซึ่งได้แก่ หลักสูตร วิธีการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์การวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ สถานภาพ อายุ ศาสนา วุฒิการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตรทั้งหมด จำนวนบุตรที่ครอบครัวจัดการศึกษาโดยครอบครัวในปัจจุบัน และประสบการณ์ในการจัดการศึกษาโดยครอบครัว ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตารางที่ 19 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและบริบทของครอบครัว

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	16	64.00
1.2 หญิง	9	36.00
รวม	25	100.00
2. สถานภาพ		
2.1 โสด	0	0
2.2 สมรส	25	100
2.3 หย่า/หม้าย/แยกกันอยู่	0	0
รวม	25	100.00
3. อายุ		
3.1 16 - 25 ปี	0	0
3.2 26 - 35 ปี	1	4.00
3.3 36 - 45 ปี	15	60.00
3.4 46 ปีขึ้นไป	9	36.00
รวม	25	100.00
4. ศาสนา		
4.1 พุทธ	19	76.00
4.2 คริสต์	0	0
4.3 อิสลาม	5	20.00
4.4 อื่นๆ (นับถือทุกศาสนา)	1	4.00
รวม	25	100.00

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
5. วุฒิการศึกษา		
5.1 ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	0	0
5.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	0	0
5.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	2	8.00
5.4 อนุปริญญา/ปวส.	0	0
5.5 ปริญญาตรี	15	60.00
5.6 ปริญญาโท	6	24.00
5.7 ปริญญาเอก	1	4.00
5.8 อื่น ๆ (เรียนแต่ไม่รับวุฒิ)	1	4.00
รวม	25	100.00
6. อาชีพ		
6.1 รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	9	36.00
6.2 นักธุรกิจ (ธุรกิจหอพัก)	1	4.00
6.3 ค้าขาย	2	8.00
6.4 อาชีพส่วนตัว	2	8.00
6.5 อาชีพส่วนตัว (สอนพิเศษ)	1	4.00
6.6 พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	0	0
6.7 แพทย์	0	0
6.8 แม่บ้าน/พ่อบ้าน	7	28.00
6.9 อื่น ๆ (เกษตรกรและรับจ้าง)	2	8.00
6.10 อื่น ๆ (สื่อมวลชน)	1	4.00
รวม	25	100.00
กรณีมีคู่สมรส		
7. อายุของคู่สมรส		
7.1 16 - 25 ปี	0	0
7.2 26 - 35 ปี	2	8.00
7.3 36 - 45 ปี	15	60.00
7.4 46 ปีขึ้นไป	8	32.00
รวม	25	100.00

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
8. ศาสนาของคู่สมรส		
8.1 พุทธ	19	76.00
8.2 คริสต์	0	0
8.3 อิสลาม	5	20.00
8.4 อื่น ๆ	1	4.00
รวม	25	100.00
9. วุฒิการศึกษาของคู่สมรส		
9.1 ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	2	8.00
9.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	1	4.00
9.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	3	12.00
9.4 อนุปริญญา/ปวส.	0	0
9.5 ปริญญาตรี	12	48.00
9.6 ปริญญาโท	7	28.00
9.7 ปริญญาเอก	0	0
รวม	25	100.00
10. อาชีพ		
10.1 รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	8.00
10.2 นักธุรกิจ (ธุรกิจหอพัก)	1	4.00
10.3 ค้าขาย	1	4.00
10.4 อาชีพส่วนตัว	5	20.00
10.5 อาชีพส่วนตัว (โปรแกรมเมอร์)	1	4.00
10.6 พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	1	4.00
10.7 แพทย์	0	0
10.8 แม่บ้าน/พ่อบ้าน	6	24.00
10.9 อื่น ๆ (มัคคุเทศน์)	1	4.00
10.10 อื่น ๆ (เกษตรกรและรับจ้าง)	6	24.00
10.11 อื่น ๆ (สื่อมวลชน)	1	4.00
รวม	25	100.00

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
11.1 จำนวนบุตร		
11.1.1 1 คน	8	32.00
11.1.2 2 คน	5	20.00
11.1.3 3 คน	7	28.00
11.1.4 4 คน	3	12.00
11.1.5 5 คน	0	0
11.1.6 6 คน	1	4.00
11.1.7 7 คน	1	4.00
รวม	25	100.00
11.2 ครอบครัวจัดการศึกษาโดยครอบครัว ให้บุตรในปัจจุบัน		
11.2.1 1 คน	16	64.00
11.2.2 2 คน	6	24.00
11.2.3 3 คน	2	8.00
11.2.4 4 คน	1	4.00
รวม	25	100.00
12. ประสบการณ์ในการจัดการศึกษา โดยครอบครัว		
12.1 0 - 3 ปี	14	56.00
12.2 4 - 6 ปี	5	20.00
12.3 7 - 9 ปี	5	20.00
12.4 10 ปีขึ้นไป	1	4.00
รวม	25	100.00

จากตารางที่ 19 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและบริบทของครอบครัวในด้านเพศ โดยมากจะเป็นเพศชายในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00 สถานภาพสมรสทั้งหมด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้จัดการศึกษาโดยมากมีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 76.00 โดยมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 ข้อมูลและบริบทของครอบครัวของคู่สมรส จะมีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 นับถือศาสนาพุทธ

จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 76.00 โดยมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 ประกอบอาชีพอาชีพส่วนตัว แม่บ้าน/พ่อบ้าน เกษตรกรและรับจ้าง จำนวนประเภทละ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 โดยมีจำนวนบุตรที่จัดการศึกษาโดยครอบครัวในปัจจุบัน 1 คน จำนวน 16 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 64.00 และมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาโดยครอบครัว ช่วง 0 - 3 ปี จำนวน 14 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 56.00

ตารางที่ 20 การจดทะเบียนของครอบครัว

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	20	74.09
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	3	11.11
3. โรงเรียนทางเลือก (โรงเรียนรุ่งอรุณ)	2	7.40
4. ฝากชื่อไว้กับโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก จ.กาญจนบุรี	1	3.70
5. สถาบันการศึกษาในต่างประเทศ (Sunshine british education school)	1	3.70
รวม	27	100.00

* ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 20 พบว่า การจดทะเบียนของครอบครัวโดยภาพรวมมีการจดทะเบียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 20 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 74.09 รองลงมาเป็นการจดทะเบียนกับสำนักงานเขตพื้นการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 3 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 11.11 ในส่วนการจดทะเบียนกับโรงเรียนทางเลือก (โรงเรียนรุ่งอรุณ) การฝากชื่อไว้กับโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก จ.กาญจนบุรี และการจดทะเบียนกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศมีจำนวนเท่ากันคือ 1 ครอบครัว แต่ละครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 3.70

ตารางที่ 21 รูปแบบการดำเนินการจัดการศึกษาของครอบครัว

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. แบบครอบครัวเดี่ยว	22	68.74
2. แบบกลุ่มครอบครัว	2	6.25
3. แบบมีข้อตกลงร่วมกับโรงเรียน	2	6.25
4. แบบข่ายประสานงาน	4	12.50
5. อื่น ๆ		
5.1 เรียนเฉพาะวิชาทหารกับโรงเรียน	1	3.13
5.2 ฝากเรียนร่วมกับโรงเรียน โดยไม่คิดเวลาเรียนและผลการเรียน	1	3.13
รวม	32	100.00

* ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 21 พบว่า การจัดการศึกษาของครอบครัวโดยภาพรวมจะจัดการศึกษาของครอบครัวเป็นแบบครอบครัวเดี่ยวมากที่สุด จำนวน 22 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 68.74 รองลงมาจัดการศึกษาของครอบครัวแบบข่ายประสานงาน จำนวน 4 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 12.50 ในส่วนของการจัดการศึกษาของครอบครัวแบบมีข้อตกลงร่วมกับโรงเรียน และแบบกลุ่มครอบครัว มีจำนวน 2 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 6.25 และบางครอบครัวได้มีการจัดการศึกษาของครอบครัวผสมผสานกับเรียนเฉพาะวิชาทหารกับโรงเรียนและฝากเรียนร่วมกับโรงเรียน โดยไม่คิดเวลาเรียนและผลการเรียน มีจำนวน 1 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 3.13

ตารางที่ 22 การประมาณสัดส่วนการใช้รูปแบบการดำเนินการจัดการศึกษาของครอบครัว

ครอบครัวที่	แบบครอบครัวเดี่ยว	แบบกลุ่มครอบครัว	แบบมีข้อตกลงร่วมกับโรงเรียน	แบบข่ายประสานงาน	แบบศูนย์การเรียน
1 - 17	100 %				
18	90 %			10%	
19	90 %	10%			
20	80 %	20 %			
21	80 %			20 %	
22	80 %			20 %	
23	70 %			30 %	
24	40 %		20 %	40 %	
25	10 %				90 %

* ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 22 พบว่า การประมาณสัดส่วนการใช้แต่ละรูปแบบการดำเนินการจัดการศึกษาของครอบครัว โดยส่วนมากของครอบครัวทั้งหมดในการจัดรูปแบบการดำเนินการจัดการศึกษาของครอบครัวจะเป็นแบบครอบครัวเดี่ยว 100% จำนวน 17 ครอบครัว ส่วนครอบครัวอื่น ๆ จะมีสัดส่วนการใช้รูปแบบการดำเนินการจัดการศึกษาของครอบครัวที่หลากหลายและผสมผสานกัน ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้รูปแบบการดำเนินการจัดการศึกษาแบบครอบครัวเดี่ยวเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ 90% จำนวน 2 ครอบครัว 80% จำนวน 3 ครอบครัว เป็นต้น ซึ่งมีผสมผสานใช้รูปแบบอื่นในสัดส่วนลดหลั่นกันไปกัน ได้แก่ แบบกลุ่มครอบครัว แบบมีข้อตกลงร่วมกับโรงเรียน แบบข่ายประสานงาน ซึ่งแตกต่างกับสัดส่วนการใช้รูปแบบการดำเนินการจัดการศึกษาแบบศูนย์การเรียน 90% เนื่องมาจากเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะโรงเรียนนานาชาติซึ่งใช้หลักสูตรจากต่างประเทศ

ตารางที่ 23 ปรัชญาหรือแนวคิดในการจัดการศึกษาโดยครอบครัว

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. แนวคิดแบบองค์รวม เชื่อว่ากระบวนการเรียนรู้เป็นการเชื่อมโยงหลอมรวมระหว่างการเรียนรู้ภายในตนกับการเรียนรู้จากภายนอก ไม่สามารถแยกการเรียนรู้จากวิถีการดำรงชีวิตและยอมรับศักยภาพที่แตกต่างของเด็กแต่ละคน	17	33.33
2. หลักศาสนา	12	23.53
3. แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง คำสอนของพระบาทสมเด็จ - พระเจ้าอยู่หัว	9	17.65
4. แนวการศึกษาแบบวอลดอร์ฟ	3	5.88
5. แนวคิดการแพทย์ทางเลือกวิถีธรรมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของหมอเขียว (ใจเพชร กล้าจน)	2	3.92
6. แนวการศึกษาแบบซัมเมอร์ฮิล	3	5.88
7. อื่น ๆ		
7.1 การเรียนรู้ตลอดชีวิต	1	1.96
7.2 ปรับแนวคิดไปตามวัยและความเหมาะสม	1	1.96
7.3 ปรับแนวคิดไปตามความเป็นไปของครอบครัว	1	1.96
7.4 Unschooling	1	1.96
7.5 การศึกษาแบบข้าวยำปักษ์ใต้	1	1.96
รวม	51	100.00

* ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 23 สรุปการเรียงลำดับใช้ปรัชญาหรือแนวคิดในการจัดการศึกษาโดยครอบครับได้ดังนี้ ปรัชญาหรือแนวคิดในการจัดการศึกษาโดยครอบครัวที่มีครอบครัวจัดการศึกษาอับดับแรก คือ แนวคิดแบบองค์รวม เชื่อว่ากระบวนการเรียนรู้เป็นการเชื่อมโยงหลอมรวมระหว่างการเรียนรู้ภายในตนกับการเรียนรู้จากภายนอก เราไม่สามารถแยกการเรียนรู้จากวิถีการดำรงชีวิตและยอมรับศักยภาพที่แตกต่างของเด็กแต่ละคน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 อันดับที่ 2 คือ หลักศาสนา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 อันดับที่ 3 คือ แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง คำสอนของพระบาทสมเด็จ - พระเจ้าอยู่หัว จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 อันดับที่ 4 มี 2 แนวคิด คือ แนวการศึกษาแบบวอลดอร์ฟ และแนวการศึกษาแบบซัมเมอร์ฮิล จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88 และอันดับที่ 5 มี 5 แนวคิด คือ แนวคิดการแพทย์ทางเลือกวิถีธรรมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของหมอเขียว (ใจเพชร กล้าจน) การเรียนรู้ตลอดชีวิต การปรับแนวคิดไปตามวัยและความเหมาะสม การปรับแนวคิดไปตามความเป็นไปของครอบครัว และ Unschooling จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.96

ตอนที่ 2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ของการจัดการศึกษาโดยครอบครัว

ในการวิจัยเรื่องนี้ ศึกษาข้อมูลการจัดกระบวนการเรียนรู้ของการจัดการศึกษาโดยครอบครัว จากกรณีศึกษาภาคใต้ ซึ่งได้แก่ หลักสูตร วิธีการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้การวิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตารางที่ 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบครัวทั้ง 4 ด้าน คือ หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	การจัดกระบวนการเรียนรู้	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
1	หลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษา	3.4292	1.5400	ปานกลาง
2	วิธีการเรียนการสอน	3.7250	1.4071	มาก
3	การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้	3.8472	1.4049	มาก
4	การประเมินผลการเรียนรู้	3.6930	1.360	มาก

จากตารางที่ 24 พบว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบครัวทั้ง 4 ด้าน คือ หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในด้านที่อยู่ในระดับมากมี 3 ด้าน คือ การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ วิธีการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ หลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษา

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว ด้านหลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษา

ที่	ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
1	ครอบครัวจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินการจัดการศึกษาของครอบครัว	4.2500	1.1516	มาก
2	ครอบครัวศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน	3.1250	1.4836	ปานกลาง
3	ครอบครัวศึกษาหลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษาจาก แนวคิด ปรัชญาการศึกษาที่หลากหลายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น หลักสูตรของโรงเรียน หลักสูตรท้องถิ่น แผนการจัดการศึกษาโดยครอบครัวของครอบครัวอื่น หลักการศึกษาแนวซัมเมอร์ฮิลล์ เป็นต้น	3.1250	1.4238	ปานกลาง
4	ครอบครัวใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดทำหลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษาแบบบูรณาการ	2.7083	1.2329	ปานกลาง
5	ครอบครัวใช้วิถีการดำเนินชีวิตและการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเป็นตัวตั้งในการจัดทำหลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษา เพื่อให้ตอบสนองการพัฒนาคุณภาพการเรียนได้ตรงตามความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.7083	0.6903	มากที่สุด
6	ครอบครัวจัดการศึกษาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.2500	1.2938	น้อย
7	ครอบครัวจัดการศึกษาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบกลุ่มประสบการณ์ เนื่องจากครอบครัวยังไม่ค้นพบความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	2.5000	1.4446	ปานกลาง
8	ครอบครัวจัดการศึกษาแบบกลุ่มประสบการณ์เพื่อส่งเสริมและให้ผู้เรียนได้ใช้ประสบการณ์ตรงจากกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง และใช้เวลาเรียนรู้อย่างลึกซึ้งจากทักษะในการดำเนินวิถีชีวิตตามความถนัดและสนใจของผู้เรียน	4.4167	0.8805	มาก

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ที่	ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
9	ครอบครัวนำหลักสูตรต่างประเทศมาบูรณาการใช้ร่วมด้วย	2.4583	1.7189	น้อย
10	การนำหลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษาไปใช้ของครอบครัวมีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนไปตามความพร้อมและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.7500	0.5316	มากที่สุด
	รวม	3.4292	1.5400	ปานกลาง

จากตารางที่ 25 พบว่า ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว ด้านหลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในระดับที่มากที่สุด มี 2 ข้อ คือ การนำหลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษาไปใช้ของครอบครัวมีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนไปตามความพร้อมและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ และครอบครัวใช้วิถีการดำเนินชีวิต และการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเป็นตัวตั้งในการจัดทำหลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษาเพื่อให้ตอบสนองการพัฒนาคุณภาพการเรียนได้ตรงตามความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านที่อยู่ในระดับมาก มี 2 ข้อ คือ ครอบครัวจัดการศึกษาแบบกลุ่มประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมและให้ผู้เรียนได้ใช้ประสบการณ์ตรงจากกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง และใช้เวลาเรียนรู้อย่างลึกซึ้งจากทักษะในการดำเนินวิถีชีวิต ตามความถนัด และสนใจของผู้เรียน และครอบครัวจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินการจัดการศึกษาของครอบครัว ในด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 4 ข้อ คือ ครอบครัวศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ครอบครัวศึกษาหลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษาจากแนวคิด ปรัชญาการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น หลักสูตรของโรงเรียน หลักสูตรท้องถิ่น แผนการจัดการศึกษาโดยครอบครัวของครอบครัวอื่น หลักการศึกษาแนวซัมเมอร์ฮิลล์ เป็นต้น ครอบครัวใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดทำหลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษาแบบบูรณาการ และครอบครัวจัดการศึกษาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบกลุ่มประสบการณ์ เนื่องจากครอบครัวยังไม่ค้นพบความสนใจและความถนัดของผู้เรียน และในด้านที่อยู่ในระดับน้อย มี 2 ข้อ ครอบครัวนำหลักสูตรต่างประเทศมาบูรณาการใช้ร่วมด้วยและครอบครัวจัดการศึกษาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามลำดับ

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน

ที่	ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
1	การกำหนดกลุ่มสาระ หรือรายวิชา หรือกิจกรรมการเรียนรู้ ครอบครัวและผู้เรียนร่วมกันพิจารณาเลือก	3.9167	1.2825	มาก
2	ครอบครัวปรึกษากับครอบครัวโฮมสคูลที่มีประสบการณ์ เพื่อช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและความเข้าใจในแนวทางการจัดการเรียนการสอนของตนเอง	3.2083	1.5030	ปานกลาง
3	ครอบครัวมีการใช้ข้อตกลงและเงื่อนไขในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อช่วยกระตุ้นและสร้างพัฒนาการเรียนรู้เชิงคุณภาพ	2.8333	1.4646	ปานกลาง
4	ครอบครัวเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้หลากหลายในเวลาเดียวกัน	4.5833	0.7755	มากที่สุด
5	ครอบครัวไม่กำหนดตารางเรียนประจำวันตายตัว แต่ใช้การพูดคุยเพื่อวางแผนและปรับเปลี่ยนกิจกรรมของผู้เรียนในแต่ละวันอย่างเหมาะสม	4.2083	0.9771	มาก
6	ครอบครัวจัดให้ผู้เรียนเรียนพิเศษเสริมทั้งที่บ้านและสถาบันภายนอก ตามความสนใจของผู้เรียนและไม่จำกัดระยะเวลา	3.6250	1.4982	มาก
7	ครอบครัวใช้วิธีการมอบหมายภารกิจรับผิดชอบการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ เป็นการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการและฝึกวินัยในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.1250	1.1910	มาก
8	ครอบครัวใช้วิธีมอบหมายงานในบ้านบางอย่าง เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อตนเอง ส่วนรวมและฝึกความมีวินัยของผู้เรียน	4.0833	0.9743	มาก
9	ครอบครัวจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การสังเกต การค้นคว้า และแสวงหาการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง เช่น การฝึกงาน การค้าขาย การเป็นอาสาสมัคร เป็นต้น	4.1667	0.8681	มาก

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ที่	ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
10	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความยืดหยุ่นในด้านเวลา สถานที่ เนื้อหาสาระ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน วิถีการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพของครอบครัว	4.6667	0.7614	มากที่สุด
11	ครอบครัวให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เพิ่มเติมไปพร้อมกับผู้เรียนอยู่เสมอ	4.4167	.5836	มาก
12	ครอบครัวใช้วิธีการพลิกแพลงกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.0000	1.2854	มาก
13	ครอบครัวเชื่อมโยงการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.2500	0.7940	มาก
14	ครอบครัวจัดเวลาอิสระในแต่ละวัน เพื่อให้ผู้เรียนมีเวลาของตนเองได้ทำสิ่งที่ตนเองชอบและสนใจ	4.2917	1.2329	มาก
15	ครอบครัวเลือกครูผู้สอนจากภายนอก โดยพิจารณาจากการเป็นผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ เป็นสำคัญ	3.5417	1.5598	มาก
16	ครอบครัวเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มกับบ้านเรียนอื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน ใช้กระบวนการทางสังคมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็น ทำความรู้จักซึ่งกันและกัน	3.1250	1.2959	ปานกลาง
17	ครอบครัวมีการกำหนดจำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมต่างจังหวัดในแต่ละเดือนอย่างชัดเจน	1.8750	1.0347	น้อย
18	ครอบครัวจัดการเรียนการสอนโดยใช้คำพูดในลักษณะคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และสะท้อนความเข้าใจของผู้เรียน	3.9167	0.7755	มาก
19	ครอบครัวสังเกตลักษณะการเรียนรู้และการแสดงออกของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทราบถึงผลพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง	4.5833	0.5836	มากที่สุด
20	ครอบครัวจัดหาแบบฝึกหัดหรือหนังสือต่าง ๆ ให้ผู้เรียนตามความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก	4.0000	0.7223	มาก

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ที่	ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
21	ครอบครัวกระตุ้นและแนะแนวทางให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงพัฒนาทักษะการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ นำไปสู่การเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของครอบครัว	4.0833	0.8297	มาก
22	ครอบครัวมีส่วนสำคัญในการเลือกสรรกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยเมื่อผู้เรียนอยู่ในวัยเด็กเพื่อมอบโอกาสให้ได้แสวงหาความชอบและความถนัดของตนเอง	4.3333	0.7020	มาก
23	ครอบครัวใช้แบบทดสอบทางวิชาการโดยถือว่าแบบฝึกหัดเป็นรูปแบบหนึ่งของวิธีการเรียนรู้	2.4167	1.5012	น้อย
24	ครอบครัวเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้พูดคุยร่วมกันเป็นประจำ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องต่าง ๆ ภายในครอบครัว	4.3750	0.8242	มาก
25	ครอบครัวจัดการศึกษาต่อเนื่อง ตลอดทุกวันเวลาไม่มีปิดเทอม	4.3750	1.1349	มาก
26	ครอบครัวกำหนดการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามเวลาของระบบโรงเรียน	1.5000	1.0632	น้อย
27	ครอบครัวกำหนดการเปิด - ปิดภาคเรียนตามจุดเน้นของหลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษาหรือสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนหรือการดำเนินวิถีชีวิตของครอบครัว	2.0000	1.3188	น้อย
28	ระยะเวลาในการจัดการศึกษาโดยครอบครัวที่ยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนได้ มีผลดีต่อการออกแบบและขยายผลการเรียนรู้ที่ชัดเจนต่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ	4.6250	0.7109	มากที่สุด
29	ระยะเวลาในการจัดการศึกษาโดยครอบครัวที่ยืดหยุ่น มีผลกระทบต่อการทำงานร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (กรณีการจดทะเบียนกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา)	2.3333	1.6061	น้อย

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ที่	ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
30	การศึกษาโดยครอบครัวควรกำหนดระยะเวลาในการบริหารจัดการศึกษา (กำหนดหลักสูตรหรือแผนการศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดประเมินผล การจัดสรรสิทธิประโยชน์ทางการศึกษา ฯลฯ) ได้เป็นอิสระมากกว่าการดำเนินการตามกรอบเวลาของระบบโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.2917	1.3667	มาก
	รวม	3.7250	1.4071	มาก

จากตารางที่ 26 พบว่า ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในระดับที่มากที่สุด มี 4 ข้อ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความยืดหยุ่นในด้านเวลา สถานที่ เนื้อหาสาระ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน วิถีการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพของครอบครัว ระยะเวลาในการจัดการศึกษา โดยครอบครัวที่ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ มีผลดีต่อการออกแบบและขยายผลการเรียนรู้ที่ชัดเจนต่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ ครอบครัวเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้หลากหลายในเวลาเดียวกัน และครอบครัวสังเกตลักษณะการเรียนรู้และการแสดงออกของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทราบถึงผลพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ในด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 3 ข้อ คือ ครอบครัวปรึกษากับครอบครัวโฮมสคูลที่มีประสบการณ์เพื่อช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและความเข้าใจในแนวทางการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ครอบครัวเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มกับบ้านเรียนอื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน ใช้กระบวนการทางสังคมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็น ทำความรู้จักซึ่งกันและกัน และครอบครัวมีการใช้ข้อตกลงและเงื่อนไขในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อช่วยกระตุ้นและสร้างพัฒนาการเรียนรู้เชิงคุณภาพ และในด้านที่อยู่ในระดับน้อย มี 5 ข้อ คือ ครอบครัวใช้แบบทดสอบทางวิชาการโดยถือว่าแบบฝึกหัดเป็นรูปแบบหนึ่งของวิธีการเรียนรู้ ระยะเวลาในการจัดการศึกษาโดยครอบครัวที่ยืดหยุ่น มีผลกระทบต่อการทำงานร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (กรณีการจดทะเบียนกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) ครอบครัวกำหนดการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามจุดเน้นของหลักสูตรหรือแผนการจัดการศึกษา หรือสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือการดำเนินวิถีชีวิตของครอบครัว ครอบครัวมีการกำหนดจำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมต่างจังหวัดในแต่ละเดือนอย่างชัดเจน และครอบครัวกำหนดการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามเวลาของระบบโรงเรียน

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว ด้านการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ที่	ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
1	ครอบครัวใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในบ้านและภายนอกบ้าน	4.7083	0.6241	มากที่สุด
2	ครอบครัวจัดสรรพื้นที่ในบ้านและบริเวณบ้านให้เป็นพื้นที่การเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	4.5833	0.7173	มากที่สุด
3	ครอบครัวจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.5000	0.7223	มากที่สุด
4	คุณพ่อและคุณแม่ถือเป็นสื่อบุคคลที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้เรียน เนื่องจากเป็นผู้ที่ผู้เรียนไว้วางใจและซึมซับความคิดหรือพฤติกรรมได้ตลอดเวลา	4.7500	0.5316	มากที่สุด
5	ครอบครัวใช้สื่อการเรียนการสอนหรือสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองที่หลากหลายเพื่อหนุนเสริมผู้เรียนให้เกิดการใฝ่รู้	4.3750	0.7697	มาก
6	ครอบครัวแสวงหาผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ครูภูมิปัญญาหรือผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ มาช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และขยายมุมมองการศึกษาของผู้เรียน	3.4583	1.3506	ปานกลาง
7	ผู้เรียนใช้วิทยุ โทรทัศน์ วิดิทัศน์ต่าง ๆ สื่อมัลติมีเดียและคอมพิวเตอร์ในการค้นคว้าและเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง	3.9583	1.4289	มาก
8	ครอบครัวสร้างข้อตกลงเรื่องเวลาในการใช้เทคโนโลยีกับผู้เรียน เช่น การดูโทรทัศน์ หรือใช้อินเทอร์เน็ต ฯลฯ	3.8750	1.3290	มาก
9	ครอบครัวให้ความสำคัญกับของเล่นเสริมพัฒนาการต่าง ๆ เช่น แก้วสแต็ค บล็อก ตัวต่อ ลูกบาศก์ของรูบิค เป็นต้น	3.5833	1.4116	มาก
10	ครอบครัวใช้สถานที่ต่าง ๆ เช่น ที่ทำงานคุณพ่อหรือคุณแม่ ห้องสมุด ร้านหนังสือ พิพิธภัณฑ์ ตลาดสด เป็นต้น เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ที่แตกต่างหลากหลายให้กับผู้เรียน	4.4583	0.8836	มาก

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ที่	ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
11	ครอบครัวเรียนรู้ผ่านการเรียนการสอนออนไลน์ (E-learning) และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book)	3.0833	1.8396	ปานกลาง
12	ครอบครัวใช้สื่อออนไลน์ เช่น Facebook เว็บไซต์ต่าง ๆ YouTube เป็นต้น เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารและแสดงออกของผู้เรียน	3.8333	1.5511	มาก
13	ครอบครัวมีการสำรวจและค้นหาแหล่งเรียนรู้บริเวณที่อยู่อาศัยของตนเอง เพื่อปลูกฝังการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและความรักท้องถิ่น	3.9167	1.2129	มาก
14	ครอบครัวอาศัยโรงเรียนหรือสถานศึกษาต่าง ๆ เป็นแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมในการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.4583	1.4136	น้อย
15	ครอบครัวอาศัยหน่วยงานราชการเพื่อให้ช่วยสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงความรู้และกิจกรรมตามความสนใจได้อย่างกว้างขวาง	2.1667	1.3077	น้อย
	รวม	3.8472	1.4049	มาก

จากตารางที่ 27 พบว่า ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว ด้านการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด มี 4 ข้อ คือ คุณพ่อและคุณแม่ถือเป็นสื่อบุคคลที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้เรียน เนื่องจากเป็นผู้ที่ผู้เรียนไว้วางใจและซึมซับความคิดหรือพฤติกรรมได้ตลอดเวลา ครอบครัวใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในบ้านและภายนอกบ้าน ครอบครัวจัดสรรพื้นที่ในบ้านและบริเวณบ้านให้เป็นพื้นที่การเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และครอบครัวจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านที่อยู่ในระดับมาก มี 7 ข้อ คือ ครอบครัวใช้สถานที่ต่าง ๆ เช่น ที่ทำงานคุณพ่อหรือคุณแม่ ห้องสมุด ร้านหนังสือ พิพิธภัณฑ์ ตลาดสด เป็นต้น เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ที่แตกต่างหลากหลายให้กับผู้เรียน ผู้เรียนใช้วิทยุ โทรทัศน์ วิดิทัศน์ต่าง ๆ สื่อมัลติมีเดียและคอมพิวเตอร์ในการค้นคว้าและเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ครอบครัวมีการสำรวจและค้นหาแหล่งเรียนรู้บริเวณที่อยู่อาศัยของตนเอง เพื่อปลูกฝังการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและความรักท้องถิ่น ครอบครัวสร้างข้อตกลงเรื่องเวลาในการใช้เทคโนโลยีกับผู้เรียน เช่น การดูโทรทัศน์ หรือใช้อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ครอบครัวใช้สื่อออนไลน์ เช่น Facebook เว็บไซต์ต่าง ๆ YouTube เป็นต้น เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารและแสดงออกของผู้เรียน ครอบครัวให้ความสำคัญกับของเล่นเสริมพัฒนาการต่าง ๆ เช่น แก้วสแต็ค บล็อก ตัวต่อ ลูกบาศก์ของรูบิค เป็นต้น ครอบครัวแสวงหาผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ครูภูมิปัญญา หรือผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ มาช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และขยายมุมมองการศึกษาของผู้เรียน ในด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 2 ข้อครอบครัวแสวงหาผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ครูภูมิปัญญา หรือ

ผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ มาช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และขยายมุมมองการศึกษาของผู้เรียน และครอบครัวเรียนรู้ผ่านการเรียนการสอนออนไลน์ (E-learning) และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) และในด้านที่อยู่ในระดับน้อย มี 2 ข้อ คือ ครอบครัวอาศัยโรงเรียนหรือสถานศึกษาต่าง ๆ เป็นแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมในการเรียนรู้ของผู้เรียน และครอบครัวอาศัยหน่วยงานราชการเพื่อให้ช่วยสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงความรู้และกิจกรรมตามความสนใจได้อย่างกว้างขวาง ตามลำดับ

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
1	ครอบครัวประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยผลการเรียนรู้แบบ 8 สาระการเรียนรู้	2.0000	1.2158	น้อย
2	ครอบครัวประเมินผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยผลการเรียนรู้ตามกลุ่มประสบการณ์	3.2817	1.6806	ปานกลาง
3	ครอบครัวประเมินผลตามแนวคิด ปรัชญาการศึกษาที่หลากหลายที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	3.7917	1.1381	มาก
4	ครอบครัวมีส่วนร่วมในการประเมินผลของผู้เรียนในทุกขั้นตอน	4.3333	0.9631	มาก
5	ครอบครัวมีการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องการประเมินผลการเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฯ หลักการและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	3.5417	1.1025	มาก
6	ครอบครัวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง โดยใช้แบบบันทึกการประเมินตนเองของผู้เรียนหรือการพูดคุยเพื่อประเมินตนเอง	3.3750	1.4982	ปานกลาง
7	ครอบครัวใช้ผู้ประเมินภายนอก ได้แก่ ครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อช่วยเพิ่มความมั่นใจและสะท้อนพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้แก่ครอบครัว	3.1667	1.5228	ปานกลาง
8	ครอบครัวได้รับความร่วมมือและประโยชน์จากการจัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลของครอบครัวซึ่งมาจากครอบครัวและจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในกรณีที่ครอบครัวจดทะเบียนกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	3.2083	1.5030	ปานกลาง
9	ครอบครัวให้ความสำคัญต่อการประเมินพัฒนาการทางบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน จากพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ความคิด การแก้ไขปัญหา ทัศนคติต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม เป็นต้น	4.0830	1.1765	มาก

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ที่	ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
10	ครอบครัวใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือประเมินพัฒนาการทางวิชาการของผู้เรียน โดยการทำแบบฝึกหัดซ้ำ การทำแบบทดสอบที่ครอบครัวสร้างเอง แบบทดสอบจากโรงเรียนที่ผู้เรียนจดทะเบียน เป็นต้น	2.9167	1.3486	ปานกลาง
11	ครอบครัวและผู้ประเมินภายนอกประเมินผลจากเอกสารร่องรอยของผู้เรียนโดยตรง เช่น รูปวาด สมุดบันทึกกิจกรรมของผู้ปกครองหรือของผู้เรียน แฟ้มสะสมงาน รูปถ่ายหรือวีดีโอ เป็นต้น	3.9583	1.3015	มาก
12	ครอบครัวและผู้ประเมินภายนอกประเมินผู้เรียนจากการสัมภาษณ์พูดคุย หรือการแสดงผลพัฒนาการหรือแสดงวิธีการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบและยืนยันกับเอกสารที่ปรากฏ	4.0000	1.0215	มาก
13	ครอบครัวประเมินผู้เรียนจากการสังเกตอยู่เสมอเพื่อช่วยแนะนำและต่อยอดความสนใจหรือความถนัดของผู้เรียน	4.5833	0.6539	มากที่สุด
14	ครอบครัวเน้นการเปลี่ยนแปลงหรือผลที่เกิดในตัวผู้เรียนมากกว่าการบันทึกและเอกสารร่องรอย	4.3750	0.7697	มาก
15	ครอบครัวให้ความสำคัญกับระบบการเก็บเอกสารหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน ในกรณีครอบครัวจดทะเบียนกับเขตพื้นที่การศึกษาหรือจดทะเบียนกับสถาบันในต่างประเทศ	3.7500	1.2597	มาก
16	ครอบครัวมีการเขียนรายงานการประเมินผลการจัดการศึกษาของครอบครัวในแต่ละปี	4.0417	1.1221	มาก
17	ครอบครัวอนุญาตให้ผู้เรียนตัดสินใจด้วยตนเองในการเลือกสอบหรือไม่สอบวัดระดับความรู้เทียบกับโรงเรียนหรือหน่วยงานของรัฐ เช่น การสอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (NT) การทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)	3.5833	1.4421	มาก

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ที่	ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
18	ในกรณีของการประเมินผลผู้เรียนร่วมกันกับคณะกรรมการ ครอบครัวมีการสร้างความเข้าใจกับผู้ประเมิน เช่น เจ้าหน้าที่ของเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นต้น	3.8333	1.3726	มาก
19	การประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายมีนัยสำคัญแสดงผลคุณภาพของผู้เรียนได้ดีกว่าการประเมินผลด้วยเครื่องมือรูปแบบเดียวคือการทำข้อสอบ	4.3333	1.0072	มาก
	รวม	3.6930	1.360	มาก

จากตารางที่ 28 พบว่า ความคิดเห็นของผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ในด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด มี 1 ข้อ คือ ครอบครัวประเมินผู้เรียนจากการสังเกตอยู่เสมอ เพื่อช่วยแนะนำและต่อยอดความสนใจหรือความถนัดของผู้เรียน ในด้านที่อยู่ในระดับมาก มี 12 ข้อ คือ ครอบครัวเน้นการเปลี่ยนแปลงหรือผลที่เกิดในตัวผู้เรียนมากกว่าการบันทึกและเอกสารร่องรอย ครอบครัวมีส่วนร่วมในการประเมินผลของผู้เรียนในทุกขั้นตอน การประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายมีนัยสำคัญแสดงผลคุณภาพของผู้เรียนได้ดีกว่าการประเมินผลด้วยเครื่องมือรูปแบบเดียว คือ การทำข้อสอบ ครอบครัวให้ความสำคัญต่อการประเมินพัฒนาการทางบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน จากพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ความคิด การแก้ไขปัญหา ทัศนคติต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม เป็นต้น ครอบครัวมีการเขียนรายงานการประเมินผลการจัดการศึกษาของครอบครัวในแต่ละปี ครอบครัวและผู้ประเมินภายนอกประเมินผู้เรียนจากการสัมภาษณ์พูดคุย หรือการแสดงผลพัฒนาการ หรือแสดงวิธีการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบและยืนยันกับเอกสารที่ปรากฏ ครอบครัวและผู้ประเมินภายนอกประเมินผลจากเอกสารร่องรอยของผู้เรียนโดยตรง เช่น รูปวาด สมุดบันทึกกิจกรรมของผู้ปกครองหรือของผู้เรียน แฟ้มสะสมงาน รูปถ่าย หรือวีดีโอ เป็นต้น ในกรณีของการประเมินผลผู้เรียนร่วมกันกับคณะกรรมการครอบครัวมีการสร้างความเข้าใจกับผู้ประเมิน เช่น เจ้าหน้าที่ของเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นต้น ครอบครัวประเมินผลตามแนวคิด ปรัชญาการศึกษาที่หลากหลาย ที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ครอบครัวให้ความสำคัญกับระบบการเก็บเอกสารหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในกรณีครอบครัวจดทะเบียนกับเขตพื้นที่การศึกษาหรือจดทะเบียนกับสถาบันในต่างประเทศ และครอบครัวอนุญาตให้ผู้เรียนตัดสินใจด้วยตนเองในการเลือกสอบหรือไม่สอบวัดระดับความรู้เทียบกับโรงเรียนหรือหน่วยงานของรัฐ เช่น การสอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (NT) การทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 5 ข้อ คือ ครอบครัวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง โดยใช้แบบบันทึกการประเมินตนเองของผู้เรียนหรือ

การพูดคุยเพื่อประเมินตนเอง ครอบครัวประเมินผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยผลการเรียนรู้ตามกลุ่มประสบการณ์ ครอบครัวประเมินผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยผลการเรียนรู้ตามกลุ่มประสบการณ์ ครอบครัวใช้ผู้ประเมินภายนอก ได้แก่ ครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อช่วยเพิ่มความมั่นใจและสะท้อนพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้แก่ครอบครัว ครอบครัวใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือประเมินพัฒนาการทางวิชาการของผู้เรียน โดยการทำแบบฝึกหัดซ้ำ การทำแบบทดสอบที่ครอบครัวสร้างเอง แบบทดสอบจากโรงเรียนที่ผู้เรียนจดทะเบียน เป็นต้น และในด้านที่อยู่ในระดับน้อย มี 1 ข้อ คือ ครอบครัวประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยผลการเรียนรู้แบบ 8 สาระการเรียนรู้ ตามลำดับ

การประยุกต์ใช้ข้อมูลวิจัย (ต่อระยะที่ 4)

การนำผลการวิจัยมาใช้ในการดำเนินการวิจัยนั้น หลังจากการประยุกต์ใช้***ผลการวิจัยเชิงคุณภาพระยะที่ 1*** เกี่ยวกับบริบทในการจัดการศึกษาโดยครอบครัว และ***ผลการวิจัยเชิงคุณภาพระยะที่ 2*** เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาโดยครอบครัว จนได้เป็นแบบสอบถามและข้อคำถามปลายเปิดที่เป็นเครื่องมือการวิจัยในระยะที่ 3 ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับสภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบครัวของครอบครัวโฮมสคูลในภาคใต้

หลังจากนั้น จึงได้***ผลการวิจัยระยะที่ 3*** หรือบทที่ 5 นี้ อันประกอบด้วย ผลการวิจัย 2 แบบ ได้แก่ 1) ***ผลการวิจัยเชิงปริมาณ***เกี่ยวกับสภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบครัวของครอบครัวโฮมสคูลในภาคใต้ ซึ่งได้จากความคิดเห็นของครอบครัวผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัวในภาคใต้จะถูกนำไปใช้ในบทที่ 7 เพื่อยืนยันผลการวิจัยระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ให้สมบูรณ์และมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น และ 2) ***ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ***เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ของการจัดการศึกษาโดยครอบครัวในภาคใต้ ที่ได้จากข้อคำถามปลายเปิด มาเป็นประเด็นในการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) ควบคู่กับนำเสนอ***ผลการวิจัยเชิงคุณภาพในระยะที่ 2*** เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการจัดการศึกษาโดยครอบครัวจาก 4 ครอบครัวกรณีศึกษา ประกอบไปด้วยเพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้เห็นภาพรวมงานวิจัย โดยจัดทำเอกสารการประชุมกลุ่มย่อยฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบการจัดประชุมกลุ่มย่อยต่อไป